

Handläggare
Anna Spetz
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer
2015KS/0402

Kommunstyrelsen

Svar på motion (S) Låt egenregin konkurrera på lika villkor

Förslag till beslut

Motionen föreslås avslås

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Mikael Lindström m.fl. (S) har i en motion föreslagit att policyn för konkurrensprövning revideras så att egenregin alltid får delta i upphandlingar. Policyn tillkom för att öka mångfalden av utförare och därmed förbättra medborgarnas valfrihet och öka kostnads-effektiviteten. Värmdö kommun bedriver fortsatt flertalet verksamheter i egenregi och skrivningen hindrar inte att egenregin tillåts delta i upphandlingar. Motionen föreslås därför avslås.

Bakgrund

Mikael Lindström, Henrik Paulsen och Karin Aaseby (S) har i en motion, inlämnad den 29 april 2015, föreslagit att policyn för konkurrensprövning revideras, så att egenregin alltid får delta i upphandlingar.

Ärendebeskrivning

Policy för konkurrensprövning i Värmdö kommun fastslår att kommunen vill främja en god hushållning av skattemedel och god kvalitet genom att kontinuerligt pröva kommunalt driven verksamhet genom aktiv konkurrensprövning. Nämnderna ansvarar för en aktiv konkurrensprövning inom sina respektive ansvarsområden och beslutar om konkurrensprövning.

Konkurrensprövning ska ske enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) eller enligt tillämpning av lagen om valfrihetssystem (LOV). Samtliga delar av den kommunala verksamheten kan konkurransprövas med undantag av myndighetsutövning och andra verksamheter som enligt lag inte kan konkurransutsättas samt vissa strategiska ledningsfunktioner där kommunstyrelsen bedömer det vara av ett helhetsintresse för kommunen att dessa är kvar i egen regi. Konkurrensprövning ska alltid präglas av konkurrensneutralitet. Det innebär till exempel att i de undantagsfall egenregi-anbud prövas mot annan leverantör, ska den egna verksamheten inte särbehandlas.

I policyn anges att egenregins möjlighet att lämna anbud vid upphandling av skolor och särskilt boende, beslutas av kommunstyrelsen. Om kommunen vill driva verksamhet i egenregi parallellt med en eller flera externa aktörer, ska den kommunalt drivna delen inte konkurransprövas. Vidare definierar policyn vad nämndernas konkurrensprogram ska innehålla. Som komplement till konkurrens policyn har kommunstyrelsen beslutat om riktlinjer vid konkurrensprövning (KS 2012-09-12 § 154).

Värmdö kommun bedriver flertalet skolor, förskolor och särskilda boenden i egen regi. När policyn togs fram var det för att främja valfrihet och mångfalden avseende utförare samt öka kostnadseffektiviteten. Kvalitetsnivåerna ska vara lika oavsett vem som levererar tjänsten.

Från och med 2015 ska kommunfullmäktige, enligt kommunallagen, för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp. Programmet ska också ange hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Ett program för uppföljning av privata utförare i Värmdö bereds av förvaltningen och kommer bli föremål för beslut under året. Förslaget är att uppföljningen också ska omfatta egenregin.

Bedömning

Kommunfullmäktige har beslutat om policy för konkurrensutsättning i Värmdö kommun. För att öka mångfalden av utförare, skapa en fungerande marknad och bibehålla konkurrensneutralitet har kommunstyrelsen fått uppdraget att besluta om egenregin har möjlighet att lämna anbud vid upphandling av skolor och särskilt boende. För att kunna bedöma om verksamhet i egenregi är kostnadseffektiv krävs andra utförare. Formuleringen i policyn hindrar inte att egenregin får delta i en upphandling. Förvaltningen bedömer att nuvarande ordning stödjer syftet med policyn och föreslår därför att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet får inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Beslutet får inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Beslutet innebär att kommunen fortsatt arbetar med att bredda mångfalden av utförare inom skola och särskilt boende för att öka medborgarnas valfrihet, kostnadseffektiviteten och möjlighet till jämförelser för att förbättra kvalitet.

Konsekvenser för barn

Beslutet får inga konsekvenser för barn, förutom vad som anges för medborgarna.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Motion (S) Låt egenregin konkurrera på lika villkor	Bilaggs
2	Protokoll KF 2015-04-29 § 79	Bilaggs
3	Policy för konkurrensprövning i Värmdö kommun	Bilaggs ej

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
4	Riktlinjer vid konkurrensprövning	Bilaggs ej

Sändlista för beslutsexpediering

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Frida Ragnarsson
Sektorchef administration

Låt egenregin konkurrera på lika villkor

För att en upphandling ska ge mesta möjliga tjänst och kvalitet för pengarna, krävs att flera aktörer är med och konkurrerar. Konkurrens på lika villkor är ett fundament i en väl fungerande marknadsekonomi. Tankarna bakom att konkurrensutsätta delar av kommunens kärnverksamheter och uppdrag gentemot medborgarna, är att sänka kostnader och samtidigt få ut högre kvalitet.

I Värmdö kommuns *Policy för konkurrensprövning* finns ironiskt nog ett konkurrenshinder. Där stadgas att kommunstyrelsen måste besluta om egenregins möjlighet att lämna anbud vid upphandling av skolor och särskilt boende (sid 5). Det ses alltså inte som självklart att fri konkurrens ska råda när Värmdö kommun upphandlar äldreboenden och skolor.

Vi socialdemokrater ser fördelarna med konkurrens och marknadsekonomi, men anser inte att enbart privat utförande är rätt väg att gå. Har vi ingen egenregi får vi svårare att veta vad som är en rimlig kostnad för tjänsterna. Det finns däremot ett stort värde i att utsätta även vår egenregi för konkurrens. Det vässar effektivitet och stimulerar utveckling. Får å andra sidan inte de privata utförarna tillräcklig konkurrens, kommer de inte att anstränga sig till sitt yttersta. Egenregin skulle dessutom kunna vara både billigast och bäst. Får den då inte delta i upphandlingen, riskerar vi att skattemedel inte används optimalt och att medborgarna inte får bästa kvalitet.

En färsk rapport som har granskat Värmdös äldreomsorg visar att vi behöver utveckla vår professionella verksamhetsstyrning. Revisorerna kritiserar vår hemtjänststyrning för stora kostnadsläckage. När den nya förskolan i Mörtån skulle driftsättas, fick inte vår egen verksamhet lämna anbud – trots att vi hade förskolor med platsöverskott som skulle ha kunnat bredda sin verksamhet.

Vi socialdemokrater tror att chanserna att utveckla våra egna verksamheter ökar om vi gör det tydligt att de får vara med och konkurrera.

Vi yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar

att göra om policyn för konkurrensprövning så att egenregin alltid får delta i upphandlingar.

Mikael Lindström

Henrik Paulsen

Karin Aaseby

